

Huvudman

Helsingborgs kommun

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Maria Parkskolan i Helsingborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 24 november 2021

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800) inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektion öppnade den 1 september 2021 detta ärende för att genomföra en riktad tillsyn avseende samverkansgruppen vid Maria Parkskolan. Tillsynen har omfattat skolans arbete med särskilt stöd och förutsättningar för deltagande i utbildning. Samverkansgruppen är en särskild undervisningsgrupp där elever från Maria Parkskolan får sin undervisning.

Skolinspektionen har i detta ärende den 24 november 2021 beslutat att förelägga Helsingborgs kommun att senast den 31 mars 2022 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande elevernas rätt till särskilt stöd och förutsättningarna för eleverna att delta i utbildningen. Föreläggandet innebar att rektor ska se till att utreda elevernas behov av särskilt stöd, besluta om åtgärdsprogram för eleverna i enlighet med vad de pedagogiska utredningarna visar, se till att beslut om anpassad studiegång endast fattas för eleverna om det finns underlag i form av en utredning som ger stöd för åtgärden och dess omfattning och att beslut innehåller uppgifter om vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen, se till att beslut om anpassad studiegång innehåller en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut i denna del får fattas om det särskilda

Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund, Besök: Gasverksgatan 1

Telefon: 08-586 080 00, E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se

stödet i övrigt inte i rimlig grad kan anpassas efter elevernas behov och förutsättningar samt att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp innehåller en klagörande motivering utifrån rekvisitet särskilda skäl. I föreläggandet ingick även att skyndsamt utreda elevers frånvaro.

Helsingborgs kommun har den 26 april 2022, efter att anstånd beviljats, inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut att ta ställning till om Helsingborgs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Föreläggandet innebar krav på att se till att rektorn skyndsamt utreder elevernas behov av särskilt stöd.

Huvudmannen redogör bland annat för följande. Efter Skolinspektionens tillsyn har skolan påbörjat nya utredningar för 18 av 19 elever i samverkansgruppen. Åtta av utredningarna är färdigställda och övriga kommer färdigställas under vårterminen 2022. Framöver ska utredning av elevs stödbehov påbörjas direkt när eleven tas emot i samverkansgruppen. Enligt gällande plan ska utredningen färdigställas inom två månader efter att eleven har börjat. Det medföljer alltid en utredning från tidigare skola och därför har skolan tidigare uppfattat det som obehövt att göra en ny utredning så tätt inpå i tid. Skolan ser med förnyad insikt att den nya lärmiljön och de nya pedagogiska möjligheterna påverkar elevens chans att lyckas och att det då krävs en utredning. Innan skolan startar utredningsarbetet görs en noggrann överlämning från tidigare skola. För att säkerställa att elevers stödbehov skyndsamt utreds har skolan anställt ytterligare en specialpedagog på 100 procent som kommer att vara behjälplig i arbetet med pedagogiska utredningar. Som framgår ovan har skolan påbörjat nya utredningar för 18 av 19 elever i samverkansgruppen. Åtta av dessa utredningar är färdigställda. Skolinspektionen har begärt in de nya utredningar och granskat dessa.

Enligt föreläggande ska rektorn se till att efter genomförda utredningar besluta om åtgärdsprogram för eleverna i samverkansgruppen i enlighet med vad de pedagogiska utredningarna visar och se till att åtgärdsprogrammen uppfyller kraven enligt 3 kap. 9 § skollagen.

Huvudmannen redogör bland annat för följande. Rektor har, efter genomförda utredningar, beslutat om åtgärdsprogram i enlighet med vad den pedagogiska utredningen visar. Behovet av särskilt stöd, vilket framgår av den pedagogiska bedömningen i elevens utredning, förs över till åtgärdsprogrammet. Utifrån behovsbeskrivningen beslutar rektor om åtgärder som tillgodoser elevens behov. Skolan

fortsätter med sin rutin att göra uppföljningar av eleverna i samverkansgruppen på elevhälsoteamsmöten varannan vecka. Uppföljning av insatserna i åtgärdsprogrammet sker kontinuerligt av den pedagogiska personalen och dessutom tillsammans med elevhälsoteamet varannan vecka. Uppföljning sker även i samråd med elev och vårdnadshavare. Det samma gäller utvärdering. Uppföljnings- och utvärderingstidpunkt samt vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering antecknas i åtgärdsprogrammen. Skolinspektionen har begärt in åtgärdsprogrammen och granskat dessa.

Föreläggande innebär krav på att se till att beslut om anpassad studiegång endast fattas för eleverna om det finns underlag i form av en utredning som ger stöd för åtgärden och dess omfattning och att beslutet innehåller uppgifter om vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen.

Huvudmannen redogör bland annat för följande i denna del. Beslut om anpassad studiegång fattas när en pedagogisk utredning ger stöd för åtgärden och inga andra anpassningar är möjliga. Av utredningen framgår att några elever har beslut om anpassad studiegång i dagsläget. Skolinspektionen har tagit del av utredningen som utgjort underlag för besluten.

Föreläggandet innebär även krav på att se till att beslut om anpassad studiegång innehåller en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut i denna del får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevernas behov och förutsättningar samt att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp innehåller en klagörande motivering utifrån rekvisitet särskilda skäl.

Huvudmannen redogör bland annat för följande. I besluten finns klagörande motiveringar gällande anpassad studiegång och placering i särskild undervisningsgrupp. Skolinspektionen har tagit del av besluten och granskat dessa.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd.

Av 3 kap. 8 § skollagen framgår att särskilt stöd får ges istället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda

stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Enligt 3 kap. 10 § skollagen ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av 3 kap. 11 § skollagen framgår att rektor får besluta att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till, om det finns särskilda skäl.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att 32 § förvaltningslagen (2017:900) tillämpas i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän.

Enligt 32 § förvaltningslagen ska ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt innehålla en klagörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Enligt Läroplan för grundskolan förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11 avsnitt 2.2. och 2.8, ska alla som arbetar på skolan uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. Rektorn har också, inom givna ramar, ett särskilt ansvar

för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter och den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen vill dock framhålla vikten av att det av beslut om anpassad studiegång tydligt framgår vilken avvikelse som görs från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Detta är viktigt för att kunna utvärdera den anpassade studiegången och ta ställning till om studiegången kan utökas för att gynna elevens möjligheter att nå målen.

Förutsättningar för deltagande i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Föreläggandet i denna del avsåg krav på att rektorn ska se till att frånvaron skyndsamt utreds för de elever som har en upprepad eller längre frånvaro.

Huvudmannen redogör för bland annat följande. Arbetet med problematisk frånvaro har intensifierats. Från och med årsskiftet 2021/22 har skolan utökat kurators-tjänsten med 20 procent och denna tid används till att arbeta med de elever som har en problematisk frånvaro. Skolans kurator har tidigare arbetat i huvudmannens centrala närvaroteam och har därför god erfarenhet som är värdefull för eleverna i samverkansgruppen. I samverkansgruppen har fem elever haft en problematisk skolfrånvaro sedan läsårsstart eller längre. För tre av eleverna är utredning om orsakerna till frånvaro färdigställd. För den fjärde eleven är utredningen påbörjad, men ännu ej avslutad och för den femte eleven är utredningen ännu inte påbörjad. Inom ramen för dessa utredningar sker en samverkan med sjukvården och habiliteringen.

Rättslig reglering

Enligt 7 kap. 17 § skollagen ska en elev i grundskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Enligt 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Beslutet har fattats av tf enhetschef Anna Lindblom. Undervisningsråd Per Joel Jarlungar har varit föredragande i ärendet. I ärendets handläggning har även utredare Anna Thuröe medverkat.

X Anna Lindblom

Anna Lindblom
Tf enhetschef
Signerat av: Anna Lindblom

X Per Joel Jarlungar

Per Joel Jarlungar
Föredragande/Undervisningsråd
Signerat av: Per Joel Jarlungar